

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Odbor riadenia pomoci pre Bratislavský kraj

Analýza súladu ÚPN VÚC Bratislavského kraja s Operačným programom Bratislavský kraj

Obsah

Obsah	2
1.1 Identifikácia väzieb medzi ÚPN VÚC Bratislavský kraj a Operačným programom Bratislavský kraj	3
1.1.1 Analytická časť	3
1.1.2 Strategická časť	3
1.2 Priestorový priemet územnej koncentrácie do opatrení Operačného programu Bratislavský kraj	6
1.3 Póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013	26

1.1 Identifikácia väzieb medzi ÚPN VÚC Bratislavský kraj a Operačným programom Bratislavský kraj

Územný plán veľkého územného celku Bratislavského kraja bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 27/1998 a jeho záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 64/1998 Z.z. Územný plán bol v priebehu času aktualizovaný zmenami a doplnkami. Zmeny a doplnky boli vypracované v roku 2000 (schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 183/2001 a záväzná časť vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 336/2001 Z.z.), v roku 2003 (schválené uznesením vlády Slovenskej republiky a záväzná časť vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 20/2003 Z.z.). Záväzná časť v znení nariadení vlády Slovenskej republiky č. 336/2001 Z. z. a v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 20/2003 Z. z. bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 18/2007.

V súčasnosti platná záväzná časť, na základe zmien a doplnkov vypracovaných v roku 2005, bola schválená všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 20/2008, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 18/2007.

1.1.1 Analytická časť

Zameranie analytickej časti OPBK je tematicky výrazne užšie ako analytické výstupy ÚPN BSK (v časti Návrh riešenia územného plánu). Jednotlivé tematické oblasti, ktoré sú popisované v oboch dokumentoch, sú analyzované na základe štatistických údajov, ktorých porovnateľnosť je však negatívne determinovaná pomerne veľkým časovým rozdielom medzi spracovaním oboch dokumentov (1998 – 2007).

Vzhľadom na účel oboch dokumentov, ako aj nutnosť ich kompatibility sa veľmi významnou javí skutočnosť rovnakého ponímania sídelnej štruktúry vo vzťahu k rozvoju regiónu. Z hľadiska OPBK má toto význam pri územnom určovaní koncentrácie finančných príspevkov zo zdrojov štrukturálnych fondov a štátneho rozpočtu. Z hľadiska územného plánovania na úrovni veľkého územného celku Bratislavského kraja ide najmä o určovanie funkčného previazania sídiel infraštruktúrou.

Oba dokumenty pri popise sídelnej štruktúry územia vychádzajú z koncepcie sídelných rozvojových pólů, kde sídla ako póly zabezpečujú (v závislosti od hierarchickej úrovne) niektoré funkcie pre menšie sídla vo svojom okolí.

OPBK vychádza z kontextu NSRR a identifikácie inovačných a kohéznych pólů rastu. V prípade ÚPN BSK sú sídelné póly rozdelené na terciárne póly a regionálne rozvojové póly mesta Bratislavy. Význam pojmu terciárne póly môžeme stotožniť s pojmom inovačné póly používanom v programovacom procese vychádzajúcom z NSRR. Konkrétne ide o mestá Pezinok, Senec a Malacky, ktoré poskytujú obciam vo svojom okolí obslužné aktivity.

Regionálne rozvojové póly mesta Bratislavy popisované v ÚPN BSK úzko súvisia so suburbanizačnými procesmi prebiehajúcimi v bratislavskej aglomerácii, ktoré sú uvedené v popise sídelnej štruktúry v OPBK. Ide o pôvodne vidiecke sídla v blízkosti Bratislavy, ktoré sa aj v súvislosti s rozvojom dopravy menia na obytné zóny so silnou dennou dochádzkou do Bratislavy.

Oba dokumenty konštatujú veľmi silný vplyv Bratislavy, ako centra regionálneho, národného a medzinárodného významu, na územie celého kraja. Tento vplyv je spôsobený aglomeračnými väzbami Bratislavy na ostatné sídla, ktoré majú tendenciu posilňovania.

Pri popise sídelnej štruktúry je v oboch dokumentoch zohľadnená KÚRS 2001, ktorá identifikuje Bratislavský kraj ako súčasť bratislavsko-trnavského ťažiska osídlenia najvyššieho – celoštátneho významu. Z KÚRS vychádza aj identifikácia troch rozvojových osí na území kraja (I. stupeň - povážská, záhorská; II. stupeň – žitnoostrovská; III. stupeň – malokarpatská).

1.1.2 Strategická časť

Strategická časť OPBK je tematicky rozdelená do dvoch prioritných osí: 1. Infraštruktúra; 2. Vedomostná ekonomika. V prípade viacerých aktivít a opatrení, najmä v rámci prvej prioritnej osi, existujú silné väzby s návrhovou a záväznou časťou ÚPN BSK.

Prioritná os 1 Infraštruktúra

Intervencie prioritnej osi sú rozdelené do dvoch opatrení :

1. Regenerácia sídiel
2. Regionálna a mestská hromadná doprava.

Opatrenie Regenerácia sídiel sa zameriava na integrované stratégie rozvoja mestských oblastí Bratislavy ohrozených alebo postihnutých fyzickým zničením a sociálnym vylúčením. Podpora regenerácie sídiel však nie je sústredená len na Bratislavu, ale prostredníctvom dvoch skupín aktivít *Samostatne dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel* a *Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu*, sa zameriava aj na ďalšie sídla - kohézne a inovačné póly rastu vrátane ich ťažísk osídlenia.

ÚPN BSK ako územnoplánovací dokument veľkého územného celku nerieši problematiku regenerácie verejných priestranstiev na úrovni jednotlivých sídiel. Určitú väzbu¹ so zameraním na skupinu aktivít *Samostatne dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel* je však možné identifikovať v podobe územného zamerania podpory do rozvojových pólů. Obnova fyzického životného prostredia vybraných sídiel súvisí aj s rozvojom funkcie bývania v obciach v blízkosti Bratislavy v dôsledku suburbanizčných procesov. Práve na tieto procesy a z nich vyplývajúcu potrebu obnovy hmotnej infraštruktúry uvedených typov sídiel upozorňujú oba dokumenty.

Ďalšou skupinou aktivít v rámci opatrenia je *Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu*. Pri tejto skupine aktivít, zameranej na rozvoj podmienok pre rekreáciu v chránených krajinných územiach, je možné identifikovať výrazné väzby s ÚPN BSK.

V ÚPN BSK sú identifikované podmienky pre pobyt v horách a lesoch, horský turizmus a turistiku ako veľmi dobré a podmienky pre cykloturistiku ako výborné. Práve na uvedené typy rekreácie sa zameriava podpora z OPBK (*budovanie a obnovu turistických trás, budovanie a rekonštrukcia náučných chodníkov, budovanie a obnova cyklistických trás vrátane cyklotrás v sídlach*).

V záväznej časti ÚPN BSK je stanovená podpora vytvárania podmienok pre každodennú a koncom týždňovú rekreáciu pre obyvateľov kraja ako aj podmienok pre rekreačný a poznávací turizmus pre širší okruh (aj cezhraničných) návštevníkov. Ďalej je stanovená požiadavka na priestorové usmerňovanie rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými danosťami kraja – lokalizácia týchto aktivít vo väzbe na Malé Karpaty a Dunaj. Rozvoj cykloturistiky by mal byť zabezpečený prepojením medzinárodnej Dunajskej cyklotrasy s cyklotrasami na Záhorí a v Malých Karpatoch.

Zámerom opatrenia **Regionálna a mestská hromadná doprava** je skvalitnenie a posilnenie významu hromadnej dopravy za účelom zlepšenia dopravnej situácie v kraji. Prostriedkom na zlepšenie dopravnej situácie je vytvorenie integrovaného dopravného systému Bratislavského samosprávneho kraja.

Pod pojmom integrácia dopravy sa v rámci uvedeného opatrenia OPBK rozumie: *harmonizácia prevádzky mestskej hromadnej dopravy, prímestskej dopravy, regionálnej dopravy, optimalizácia a koordinácia verejnej hromadnej dopravy pomocou zjednotených cestovných poriadkov, jednotnej prestupnej tarify. Neskôr i budovanie multimodálnych terminálov i integrácia individuálnej a verejnej dopravy.*

Uvedená interpretácia je v úzkej zhode s ponímaním integrovaného dopravného systému v ÚPN BSK (časť návrh riešenia územného plánu): *Integrovaný systém prímestskej a mestskej hromadnej dopravy postupne bude musieť prevádzkovo zlučovať hromadnú dopravu osôb na železnici, medzimestských autobusoch a tiež aj MHD v Bratislave. V cieľovom riešení sa navrhuje aj koordinácia cestovných poriadkov, trás, tarífnych pásiem, ale aj možnosť vzájomného a jednotného tarífneho systému na území celého kraja včítane MHD v Bratislave s väzbami na regióny Viedeň a Győr.*

Oba dokumenty navrhujú budovanie prestupných uzlov s ohľadom na zapojenie rôznych druhov dopravy. Pri potrebe budúceho rozhodnutia o efektívnej lokalizácii prestupných terminálov sa OPBK priamo odvoláva na rozvojové zámery líniových trás uvedených v ÚPN BSK.

Osobitný dôraz sa kladie na rozvoj koľajovej hromadnej dopravy osôb aj s ohľadom na jej ekologickosť. Koľajová doprava by mala byť ako nosný systém MHD preferovaná aj v Bratislave.

¹ Lokalizácia identifikovaných väzieb v konkrétnych častiach oboch dokumentov je podrobne uvedená v tabuľke č. 1

Prioritná os 2 Vedomostná ekonomika

Cieľom prioritnej osi je podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti malých a stredných podnikov (MSP). Intervencie prioritnej osi sú tematicky rozdelené do dvoch opatrení:

1. Inovácie a technologické transfery;
2. Informatizácia spoločnosti.

Aktivity prioritnej osi sú rámcovo zamerané na: zavádzanie inovácií a technologických transferov v MSP, podporu zavádzania progresívnych a inovatívnych technológií v MSP, ochranu duševného vlastníctva, elektronizáciu samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni, podporu dostupnosti širokopásmového internetu pre verejnú správu na miestnej úrovni a pre MSP, zavádzanie informačných a komunikačných technológií.

Vzhľadom na tematické zameranie prioritnej osi na zvyšovanie výkonnosti MSP a zlepšenie služieb miestnych samospráv je možné identifikovať väzby s ÚPN BSK, ako územno-plánovacím dokumentom, len v obmedzenej miere.

ÚPN BSK v návrhovej časti zameranej na hospodárstvo poukazuje na potrebu zvýšenia výkonnosti podnikov vo vidieckych oblastiach kraja. Napĺňanie uvedenej potreby je v súlade s aktivitami OPBK zameranými na zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP, na základe čoho môžeme identifikovať určitú nepriamu väzbu oboch dokumentov aj v rámci prioritnej osi Vedomostná ekonomika. Významným prostriedkom na zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP vo vidieckych oblastiach by malo byť zavádzanie inovatívnych technológií ako aj zvyšovanie úrovne využívania IKT vrátane penetrácie širokopásmového internetu.

Tabuľka 1 Identifikované väzby OPBK a ÚPN BSK

Identifikovaná väzba	OPBK	ÚPN BSK
Ponímanie sídelnej štruktúry vo vzťahu k rozvoju regiónu (Konceptia sídelných rozvojových pólů a suburbanizačné procesy v bratislavskej aglomerácii)	Socio-ekonomická analýza Bratislavského kraja – 3.1.1 Sídelná štruktúra Stratégia Operačného programu – 4.3.2 Územná koncentrácia príspevků	Návrh riešenia územného plánu – 3.2.1 Konceptia rozvoja sídelných pólů Bratislavského kraja Záväzná časť ÚPN BSK – Záväzné regulatívy územného rozvoja 1. Usporiadanie územia, osídlenia a rozvoj sídelnej štruktúry
Zohľadnenie KÚRS 2001 (Ťažiská osídlenia a rozvojové osi)	Socio-ekonomická analýza Bratislavského kraja – 3.1.1 Sídelná štruktúra	Návrh riešenia územného plánu – 4.2 Sídelná štruktúra a predpoklady rozvoja sídelnej štruktúry v riešenom území
Obnova fyzického životného prostredia sídiel	Stratégia Operačného programu – Opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel, skupina aktivít Samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel	Záväzná časť ÚPN BSK – Záväzné regulatívy územného rozvoja, 1. Usporiadanie územia, osídlenia a rozvoj sídelnej štruktúry
Rekreácia a cestovný ruch	Stratégia Operačného programu – Opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel, skupina aktivít Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu	Návrh riešenia územného plánu – 10.3 Možnosti rozvoja jednotlivých druhů a foriem rekreácie a cestovného ruchu a ich lokalizácie Záväzná časť ÚPN BSK – Záväzné regulatívy územného rozvoja 2. Rozvoj rekreácie a cestovného ruchu
Hromadná doprava osôb	Stratégia Operačného programu – Opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava	Návrh riešenia územného plánu – 11.3 Odporúčaný scenár územného rozvoja dopravnej sústavy Bratislavského kraja, 11.1.1.2 Systém prímestskej a mestskej hromadnej dopravy Záväzná časť ÚPN BSK – Záväzné regulatívy územného rozvoja, 5. Oblasť rozvoja dopravnej infraštruktúry
Konkurencieschopnosť malých a stredných podniků	Stratégia Operačného programu – Opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery a 2.2 Informatizácia spoločnosti	Návrh riešenia územného plánu – 9.1.8 Návrh opatrení vyplývajúcich z hospodárskych podmienok Bratislavského kraja, 9.2.7 Návrh opatrení vyplývajúcich z podmienok a hospodárskych výsledkov priemyslu v Bratislavskom kraji

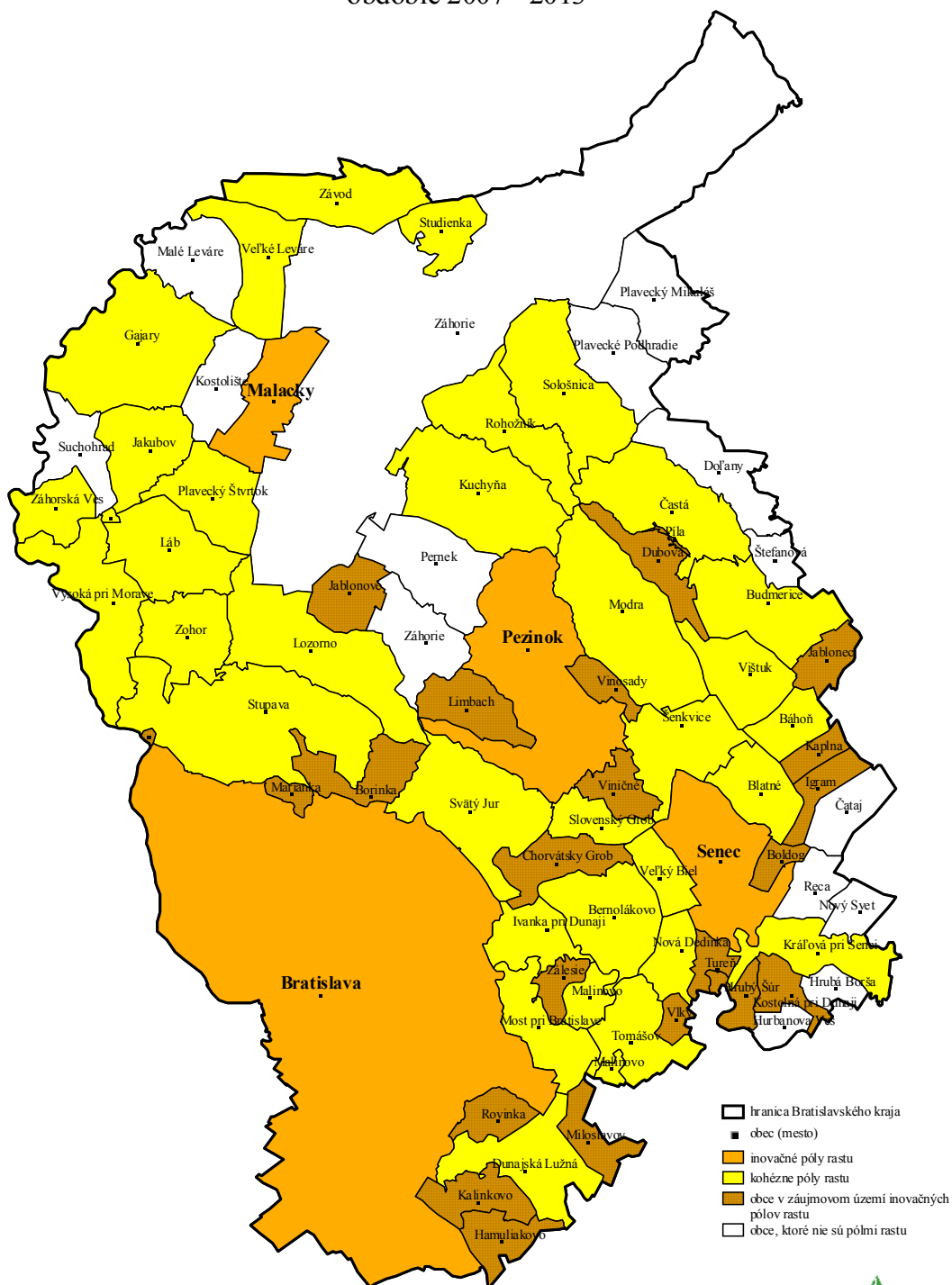
1.2 Priestorový priemet územnej koncentrácie do opatrení Operačného programu Bratislavský kraj

Priemet územnej koncentrácie do opatrení a príslušných skupín aktivít Operačného programu Bratislavský kraj zobrazuje inovačné a kohézne póly rastu v Bratislavskom kraji, na základe rozdelenia obcí do pólů rastu podľa prílohy Národného strategického referenčného rámca pre obdobie 2007 – 2013.

Oprávnené územie pre skupinu aktivít 2.2.2 bude určené na základe výsledkov štúdie uskutočniteľnosti.

Póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

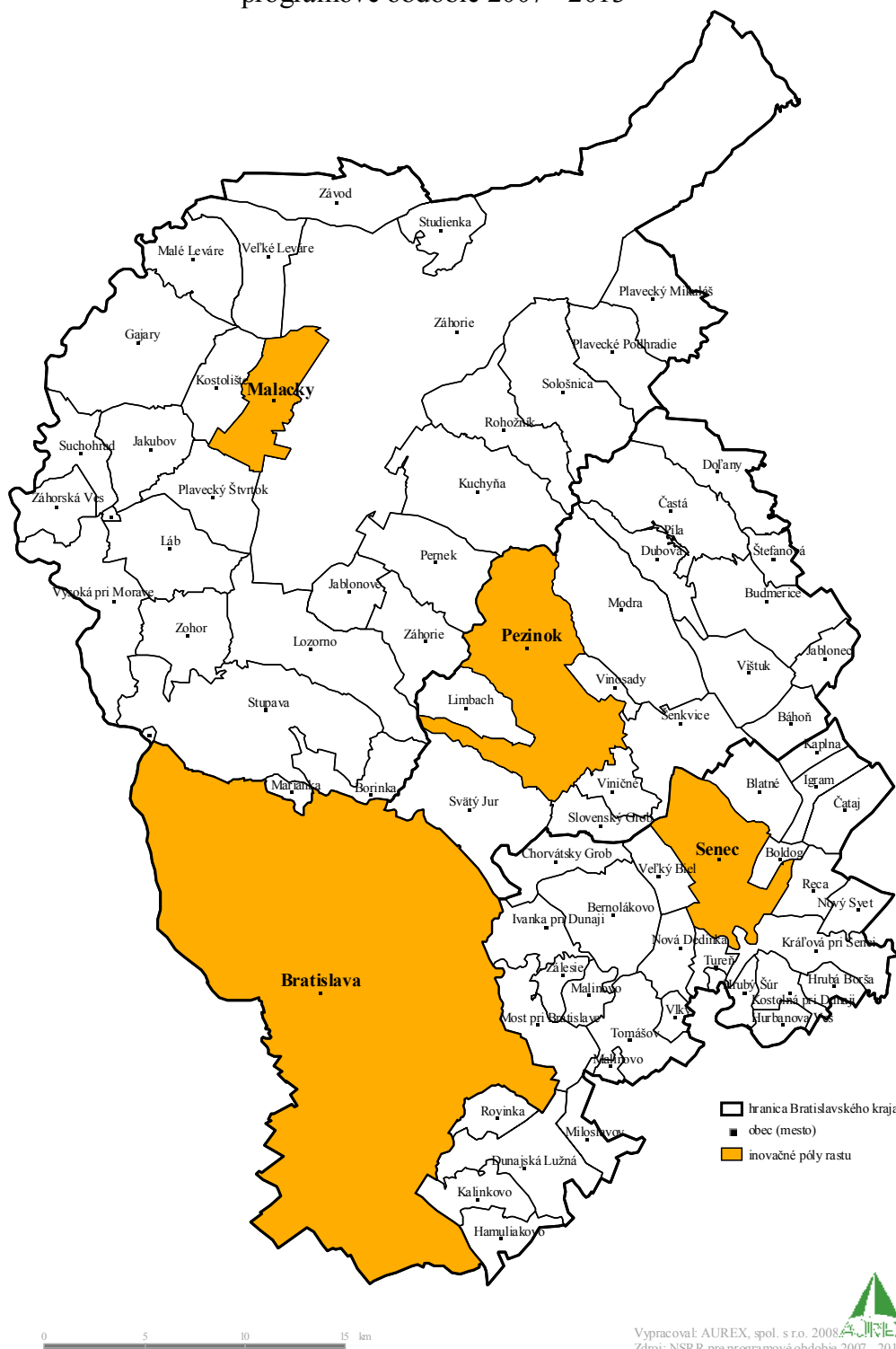

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

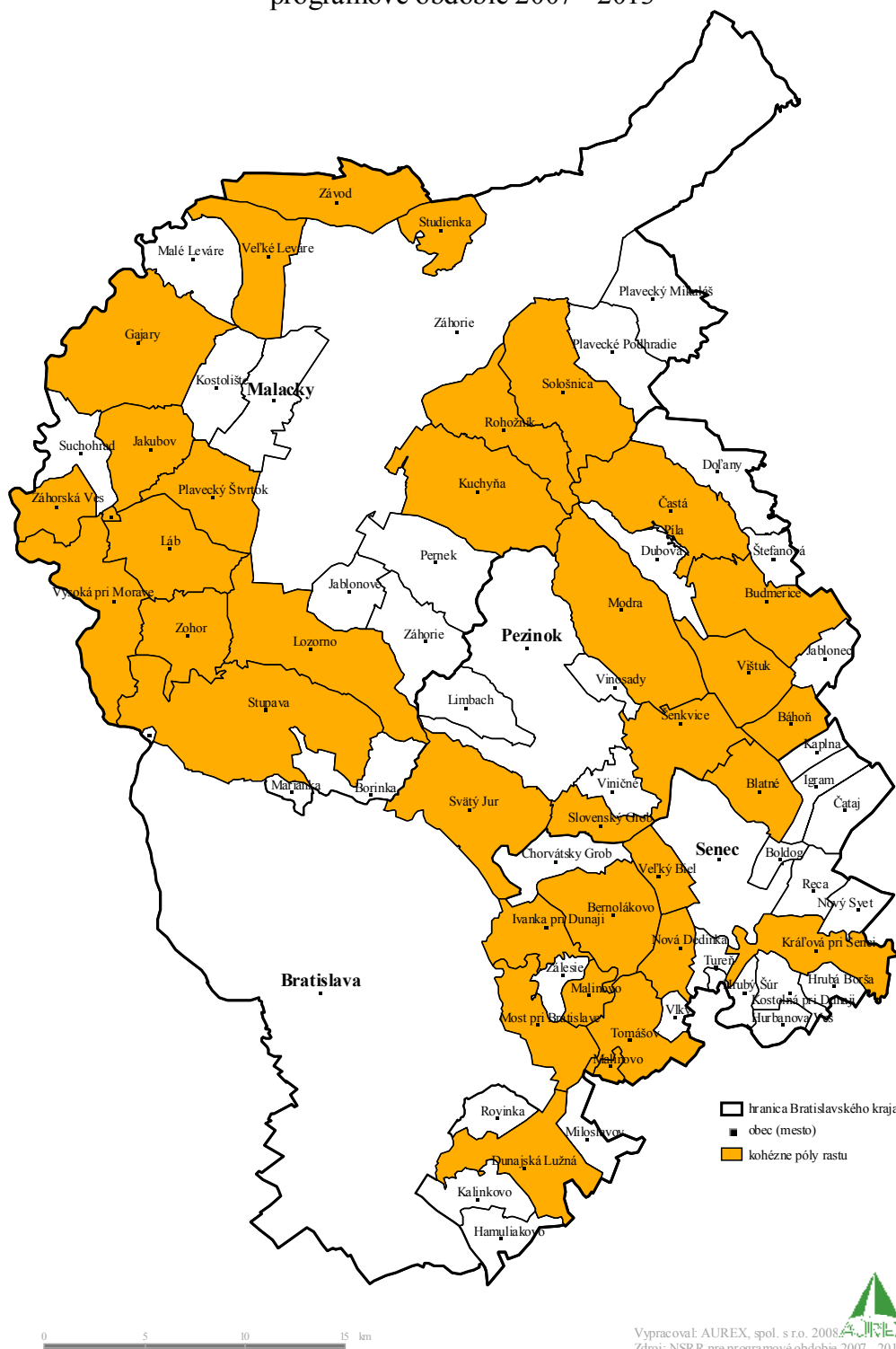
Inovačné póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

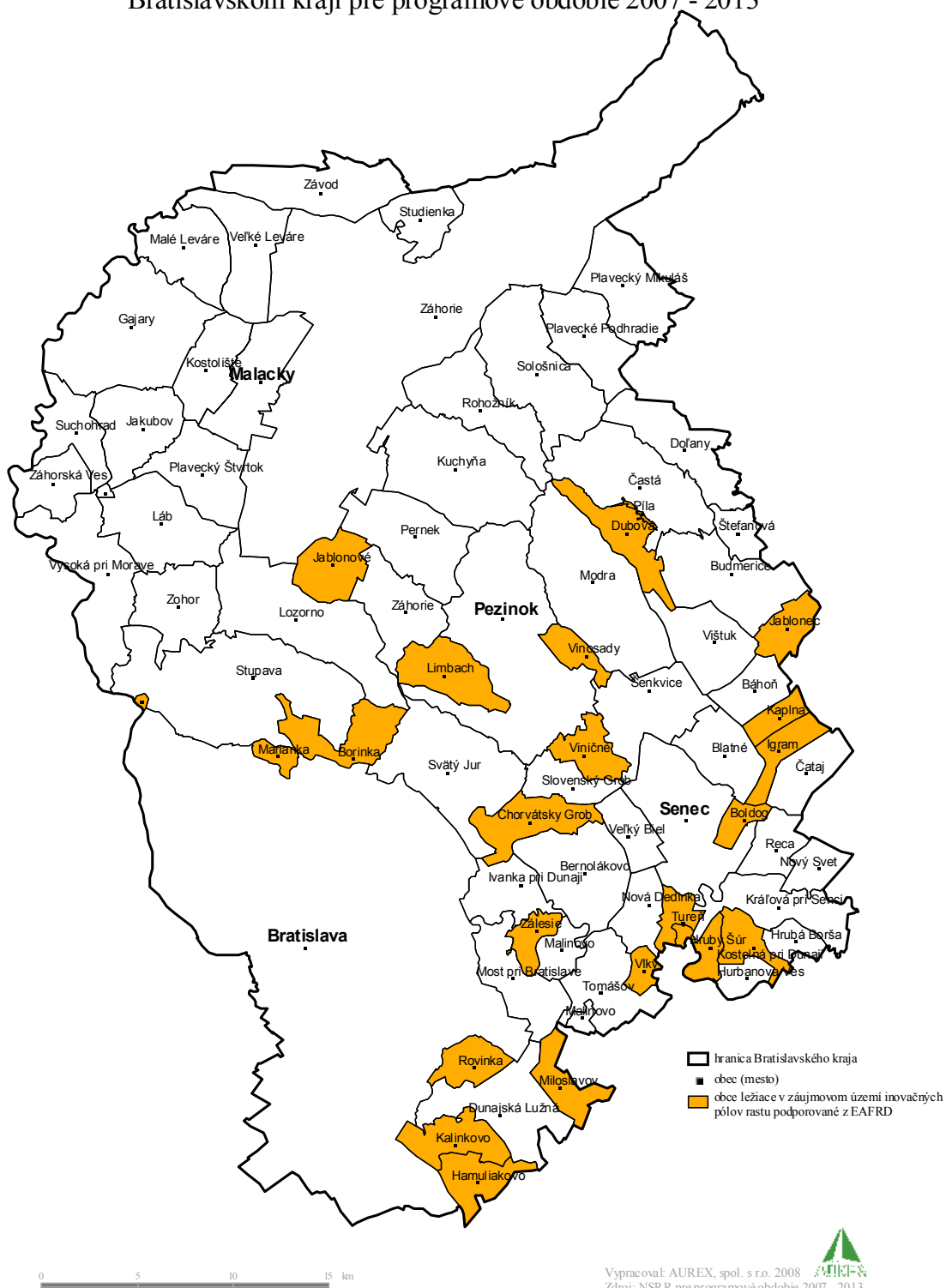

Kohézne póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

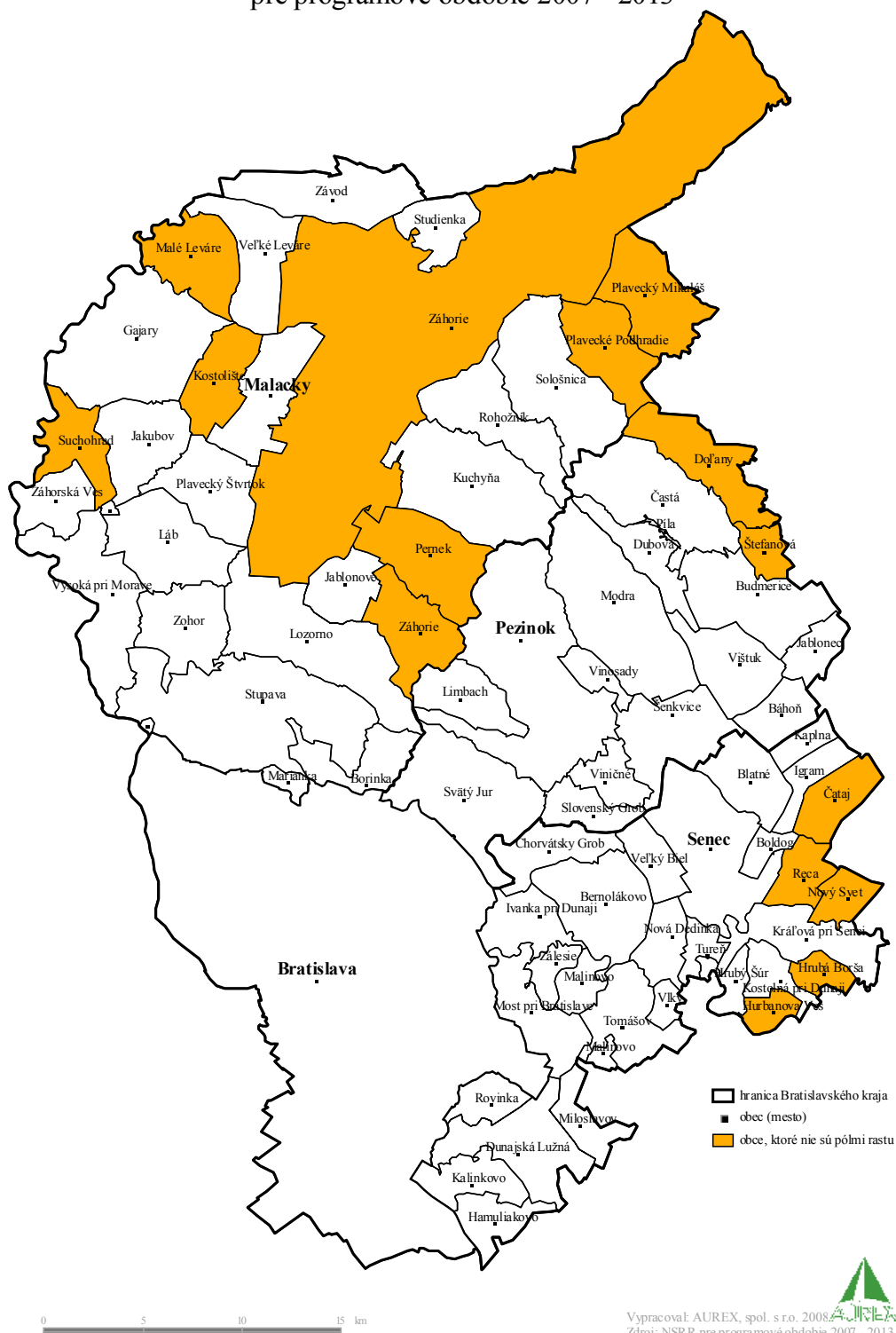

Obce ležiace v záujmovom území inovačných pólov rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

Obce, ktoré nie sú pólmi rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

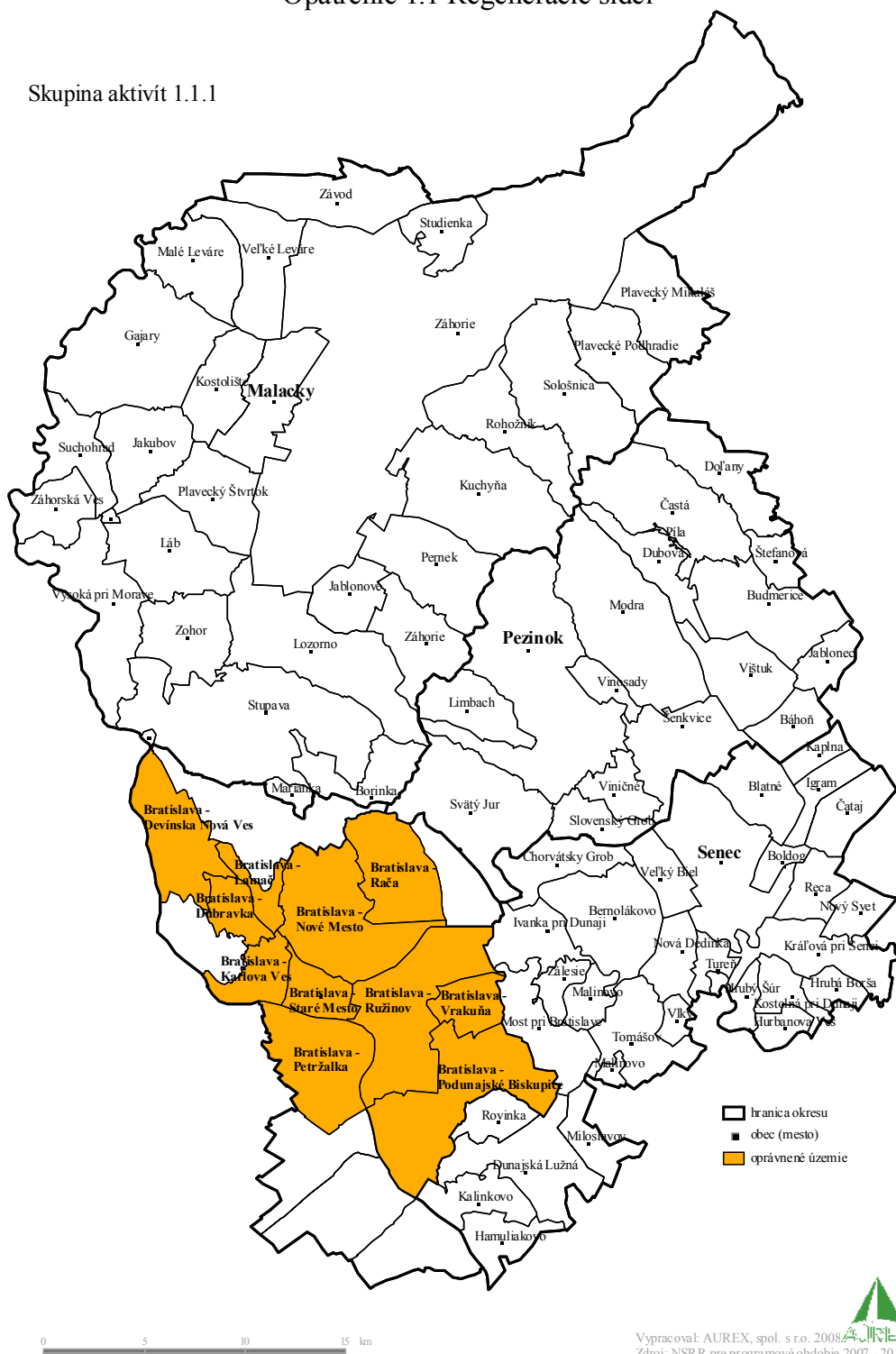

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.1 Regenerácie sídel

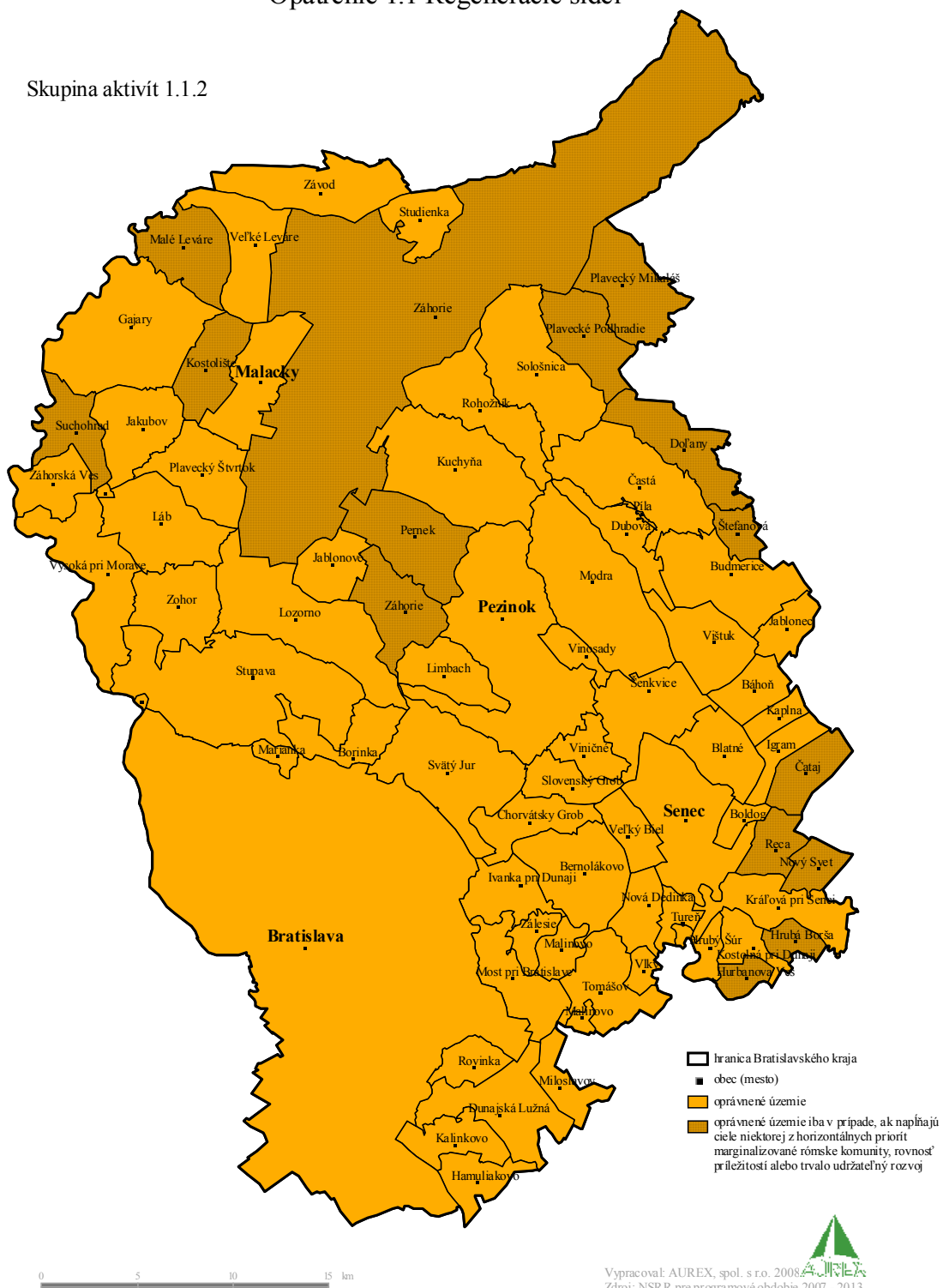
Skupina aktivít 1.1.1

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.1 Regenerácie sídel

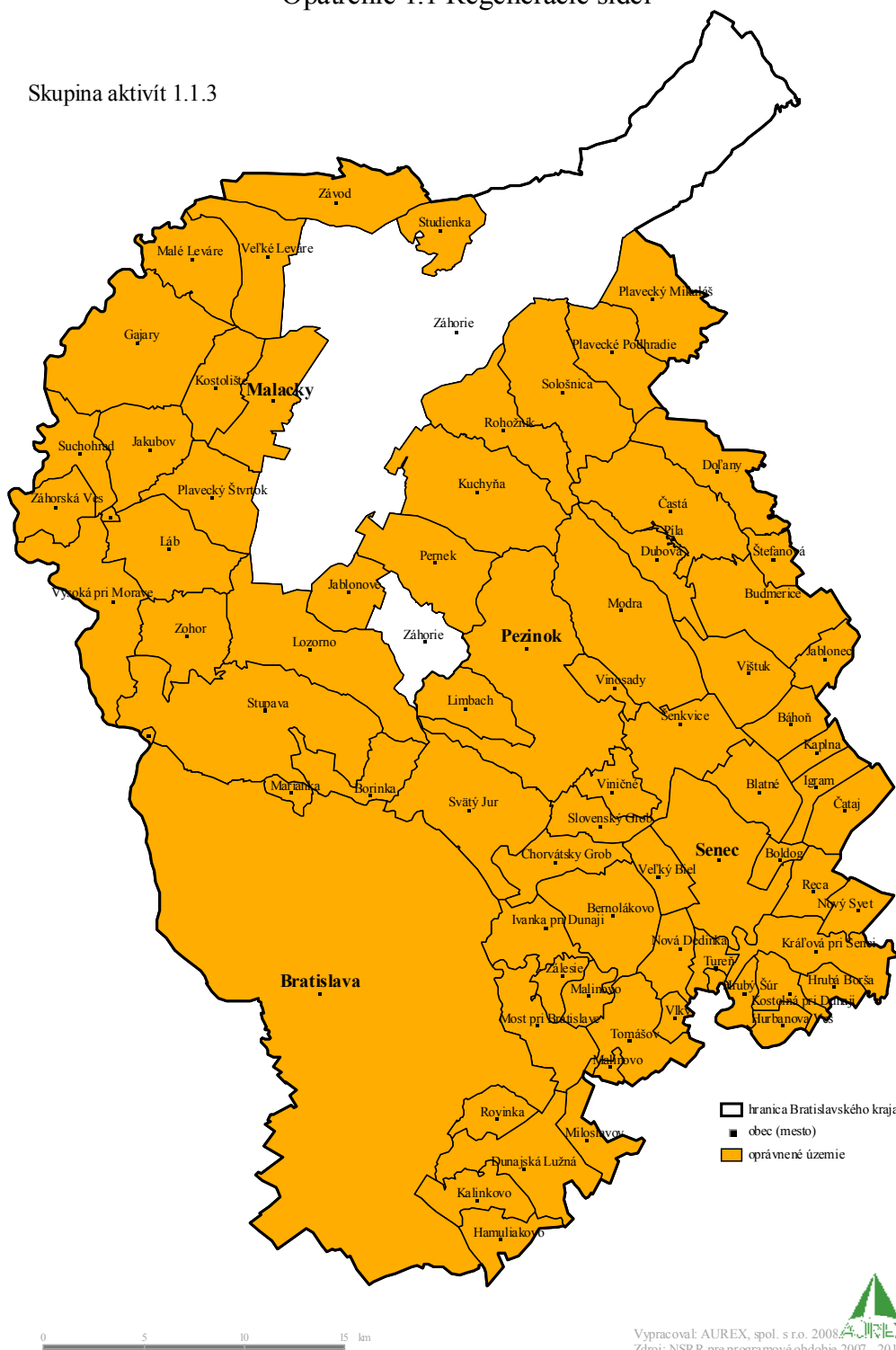
Skupina aktivít 1.1.2

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.1 Regenerácie sídel

Skupina aktivít 1.1.3

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.2 Regionálna mestská a hromadná doprava

Skupina aktivít 1.2.1

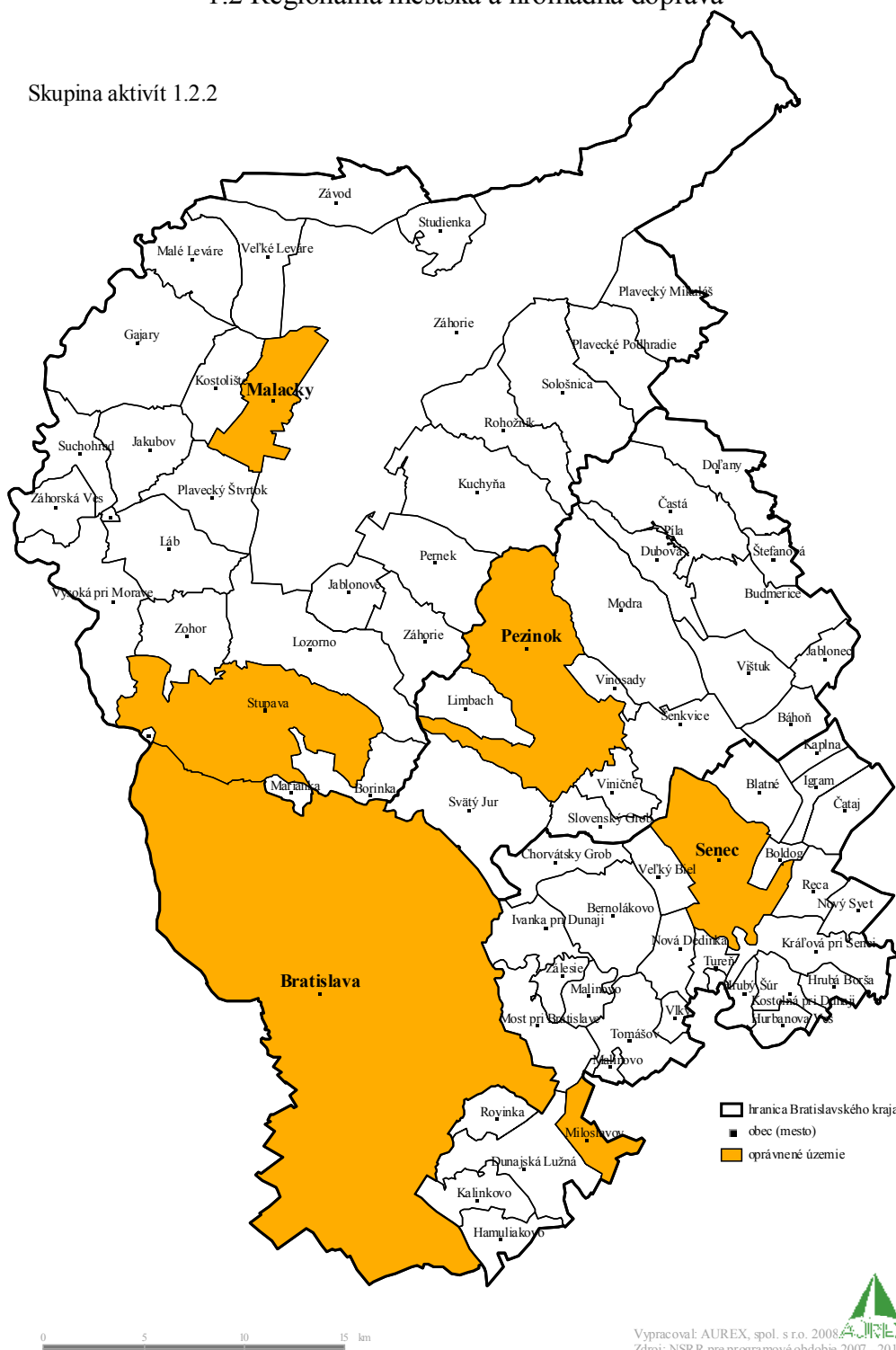

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.2 Regionálna mestská a hromadná doprava

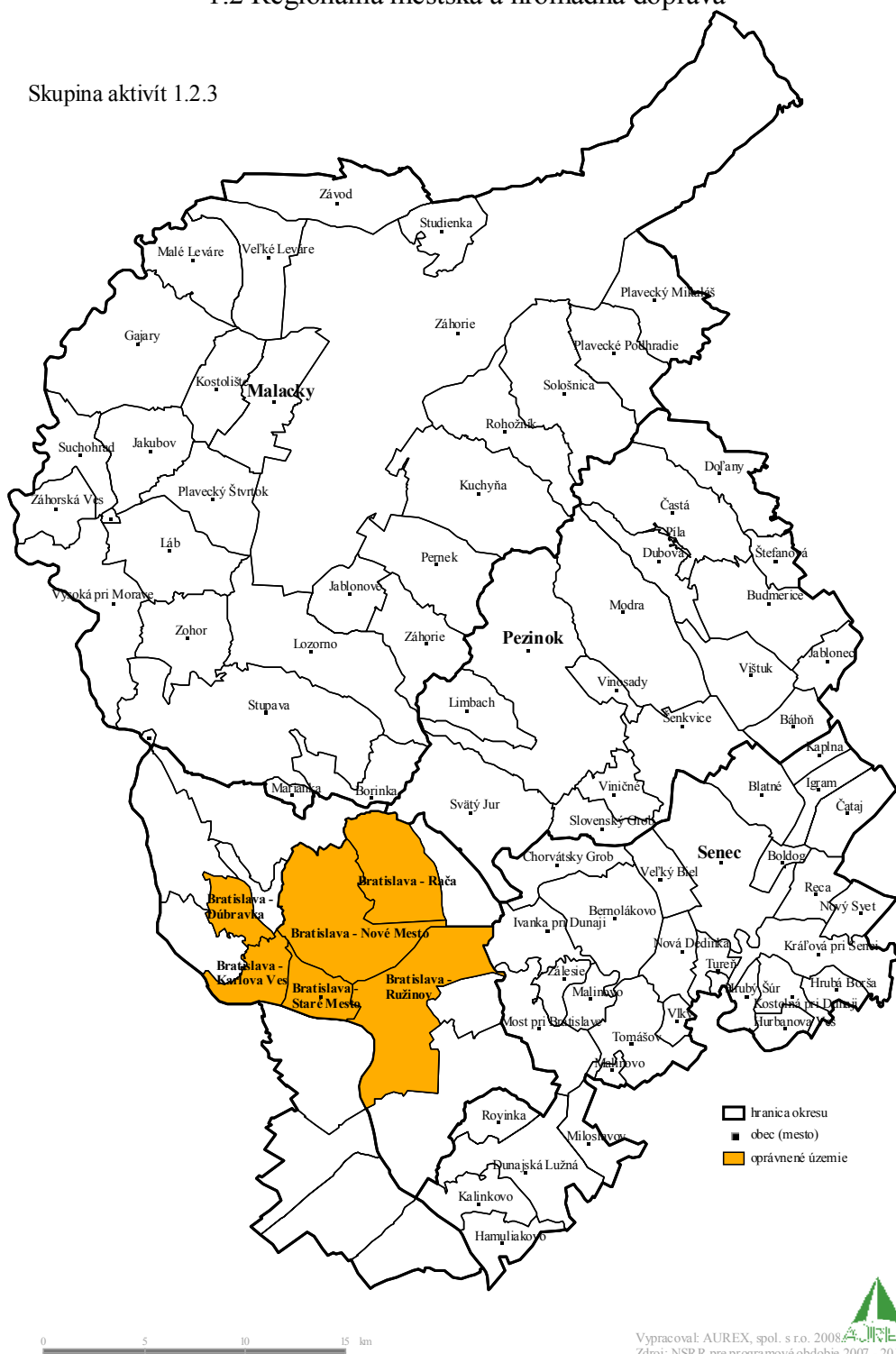
Skupina aktivít 1.2.2

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.2 Regionálna mestská a hromadná doprava

Skupina aktivít 1.2.3

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 1.2 Regionálna mestská a hromadná doprava

Skupina aktivít 1.2.4

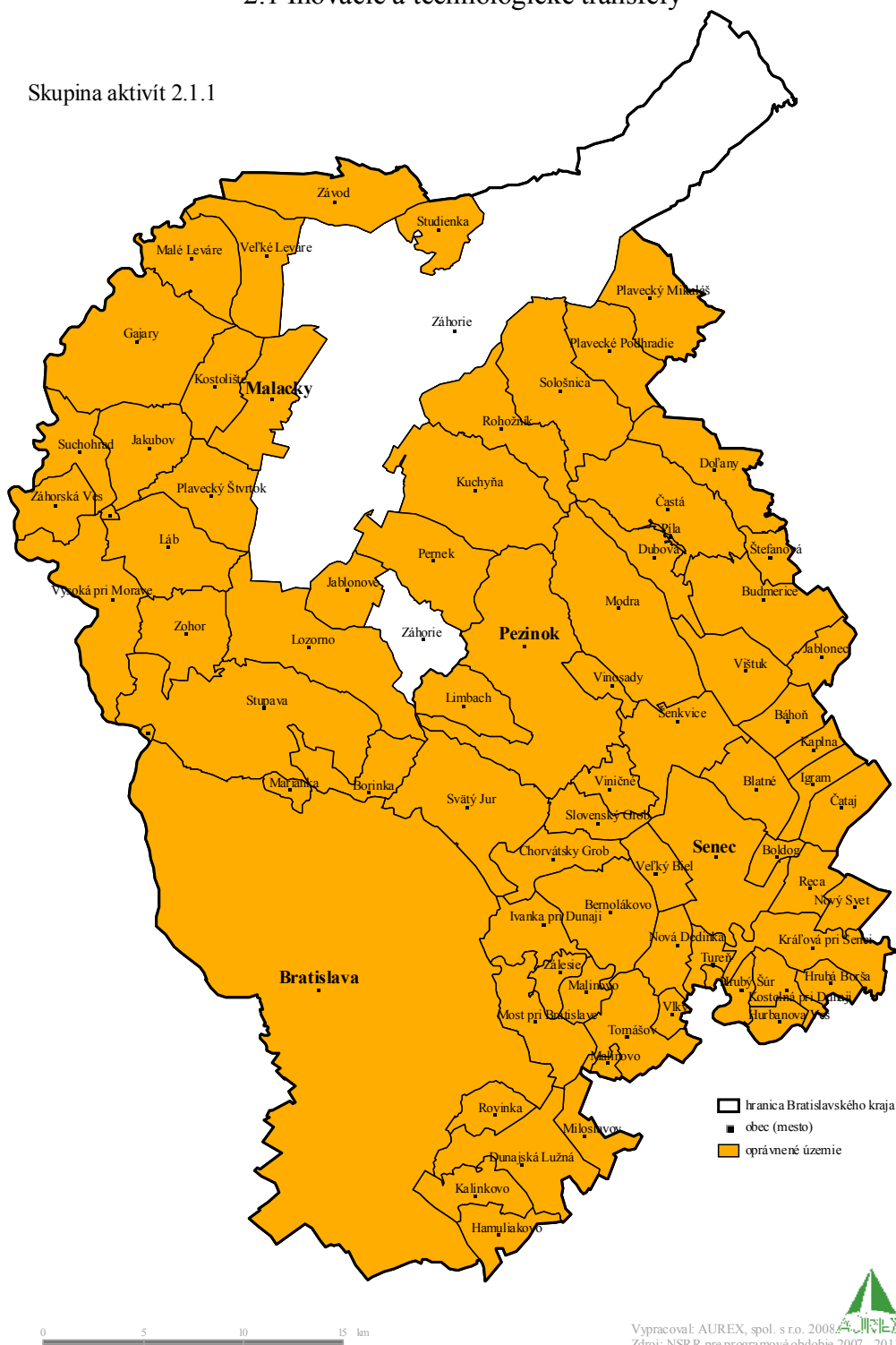

Vypracoval: AUREX, spol. s r.o. 2008
Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 - 2013

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery

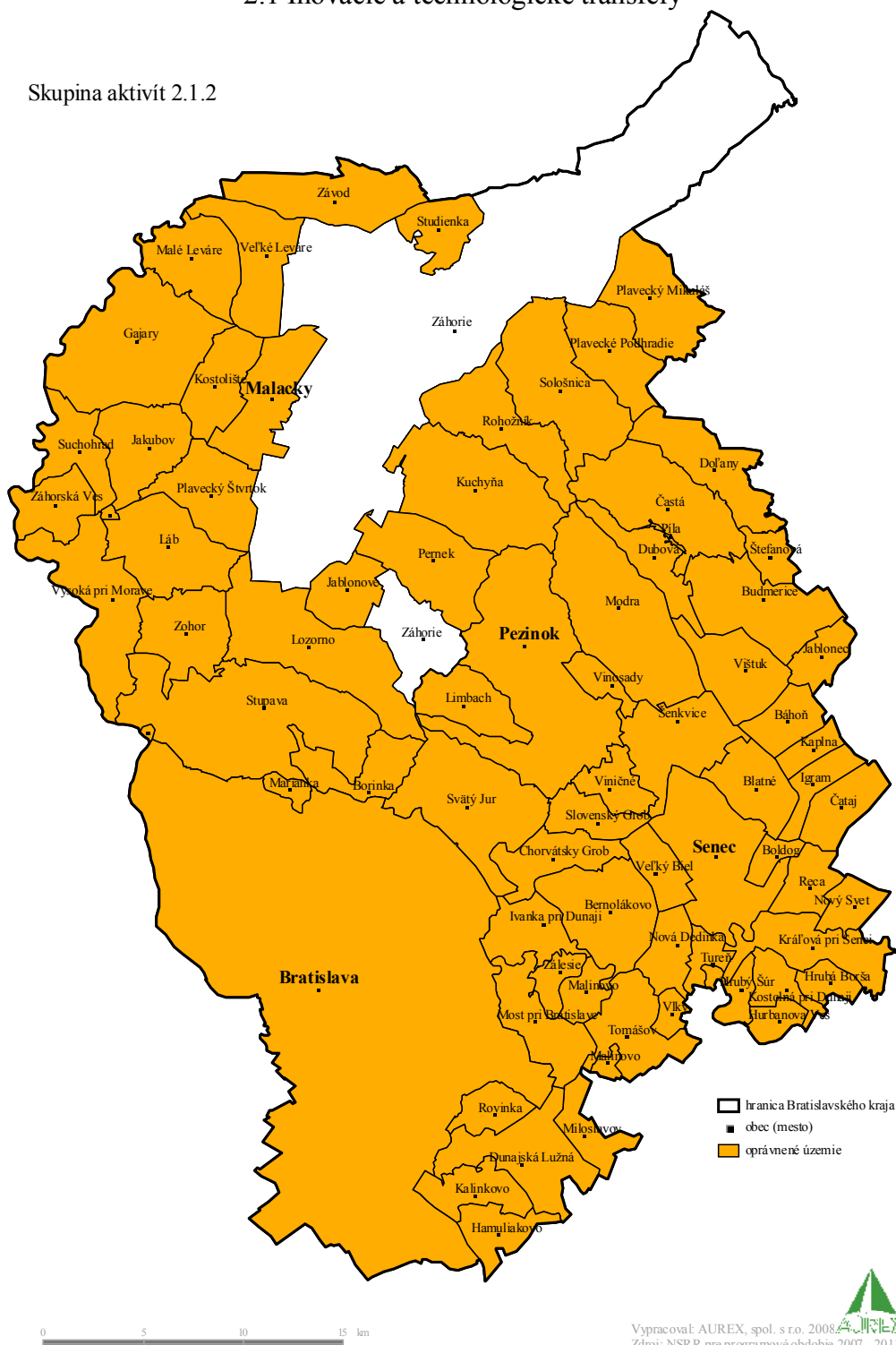
Skupina aktivít 2.1.1

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery

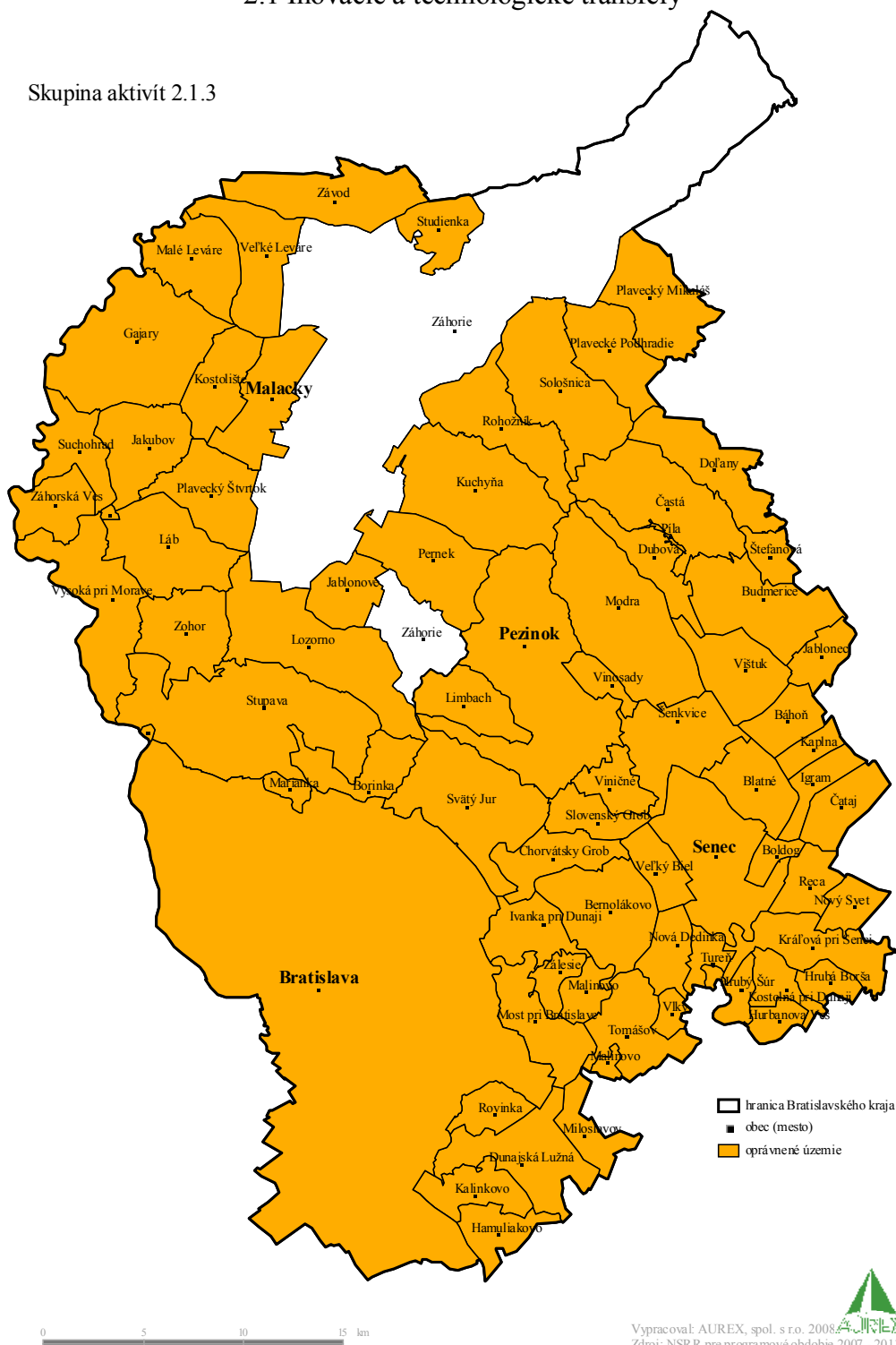
Skupina aktivít 2.1.2

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery

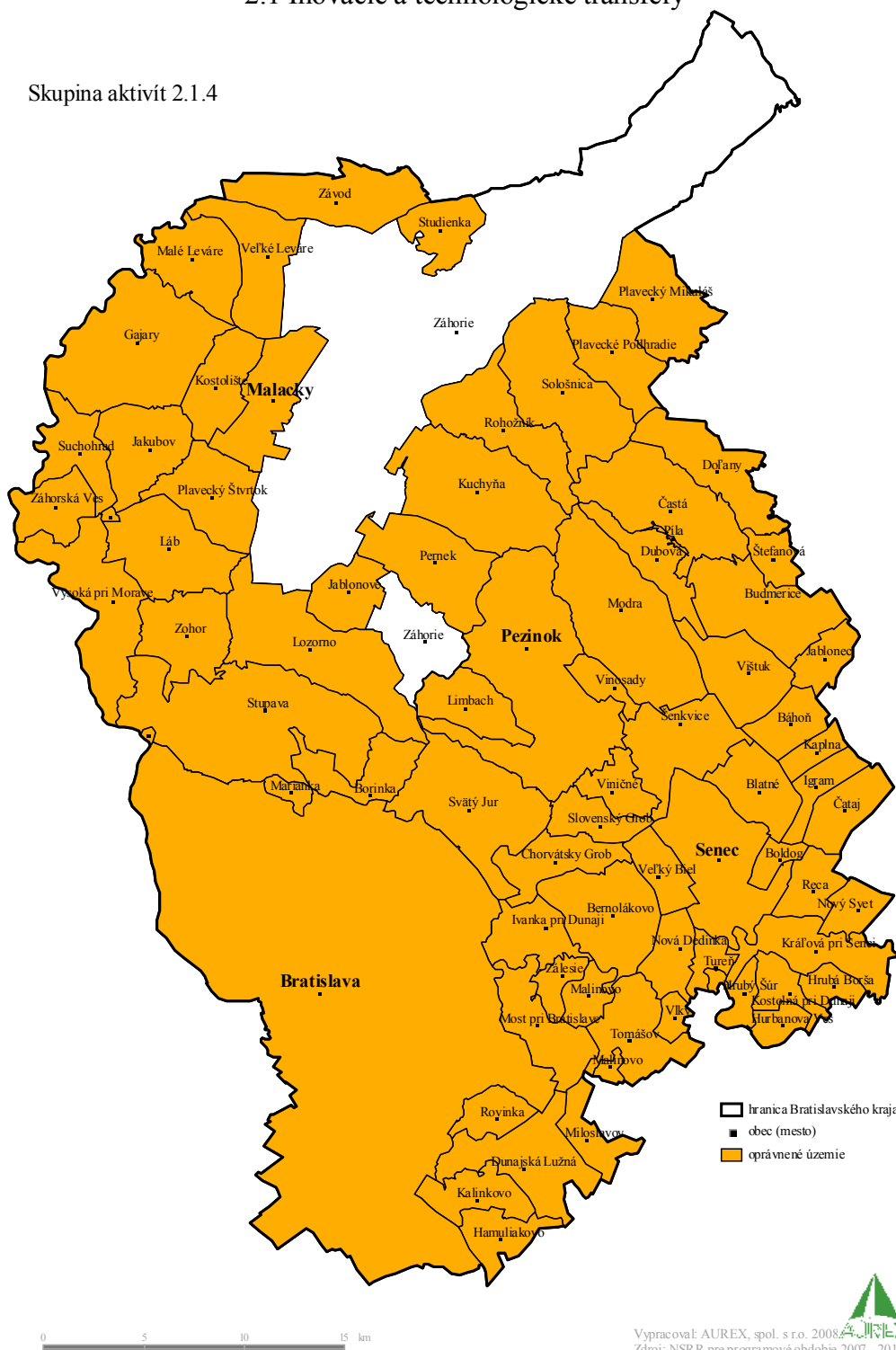
Skupina aktivít 2.1.3

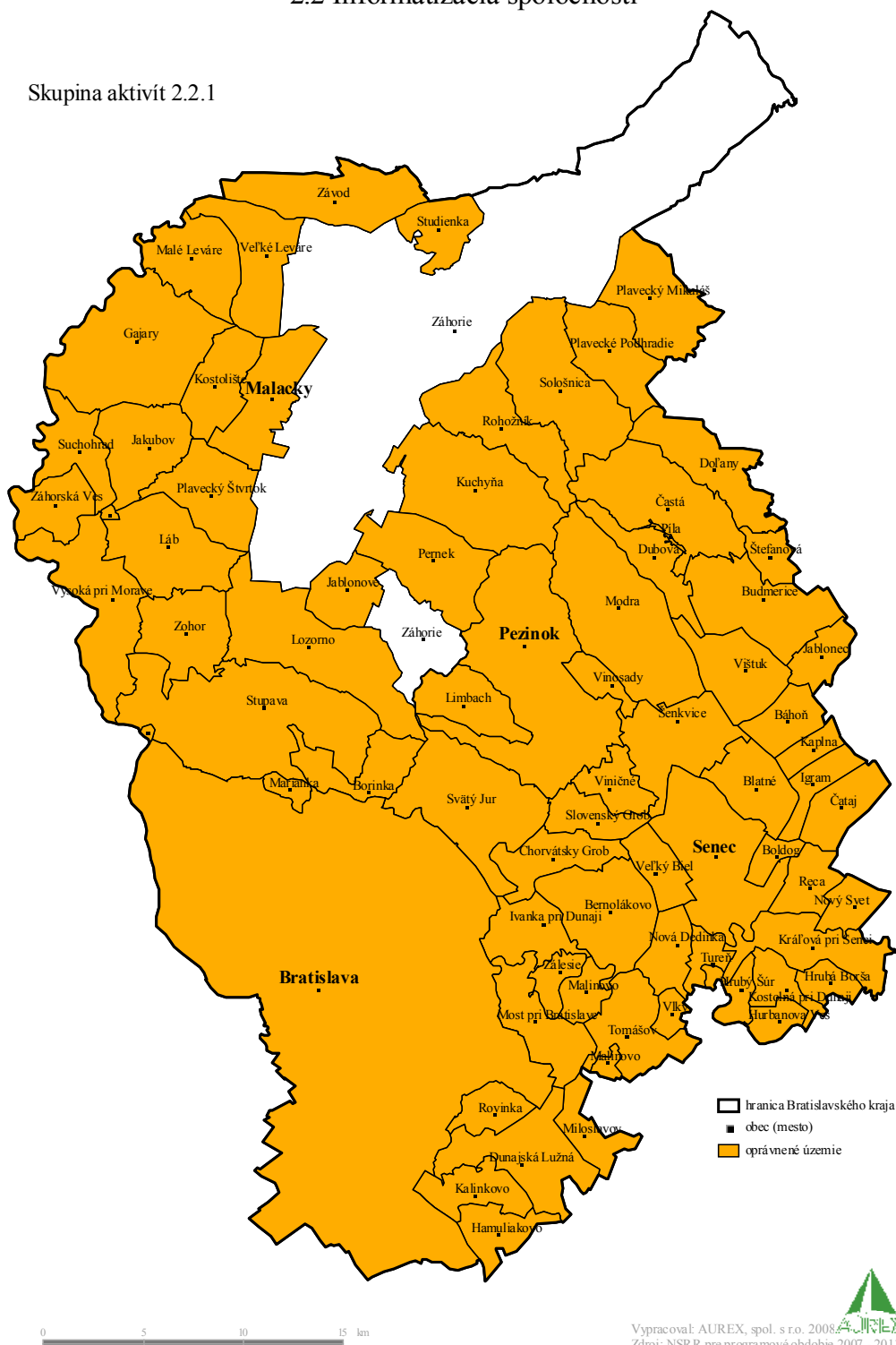

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery

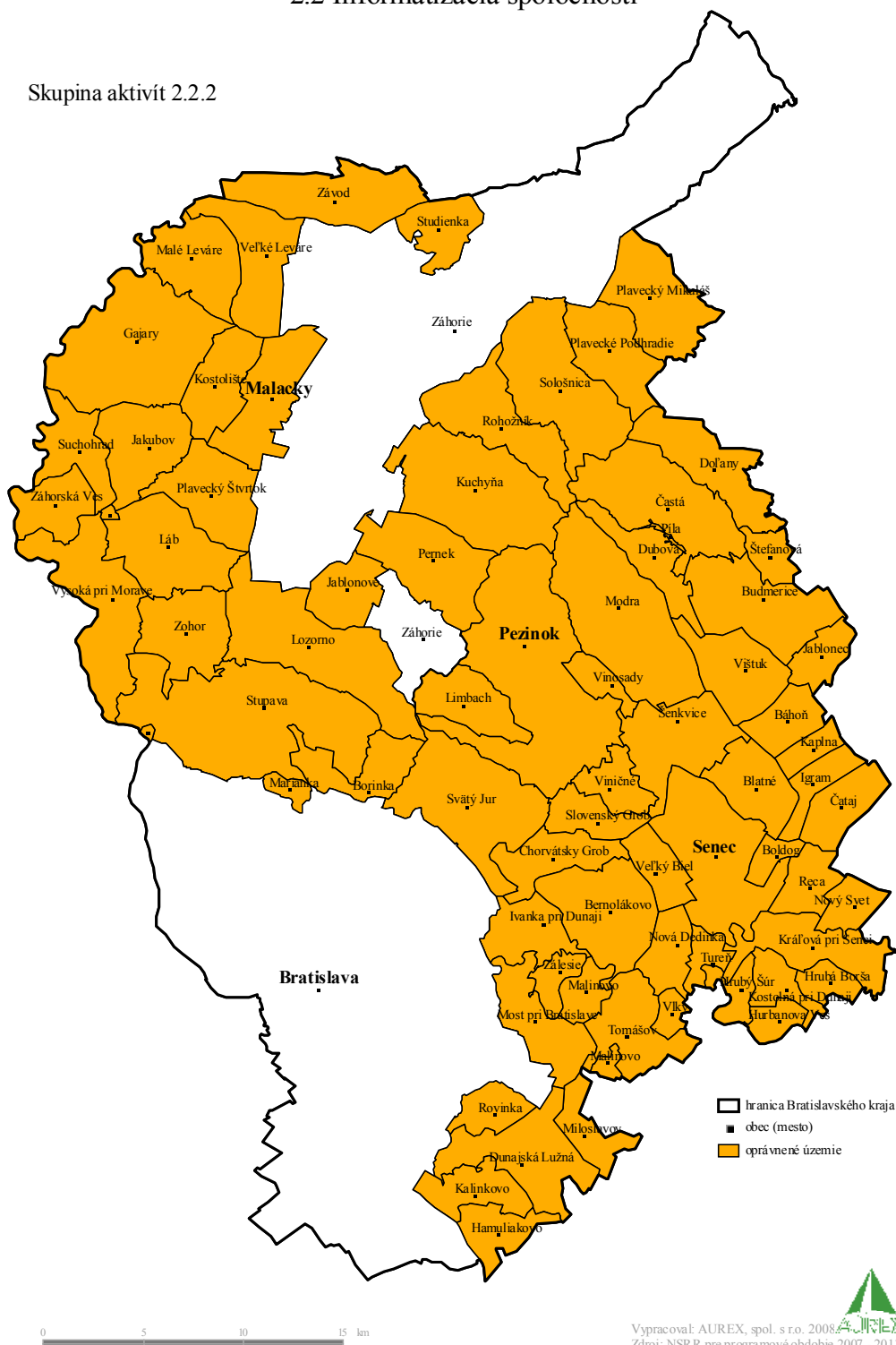
Skupina aktivít 2.1.4

Skupina aktivít 2.2.1

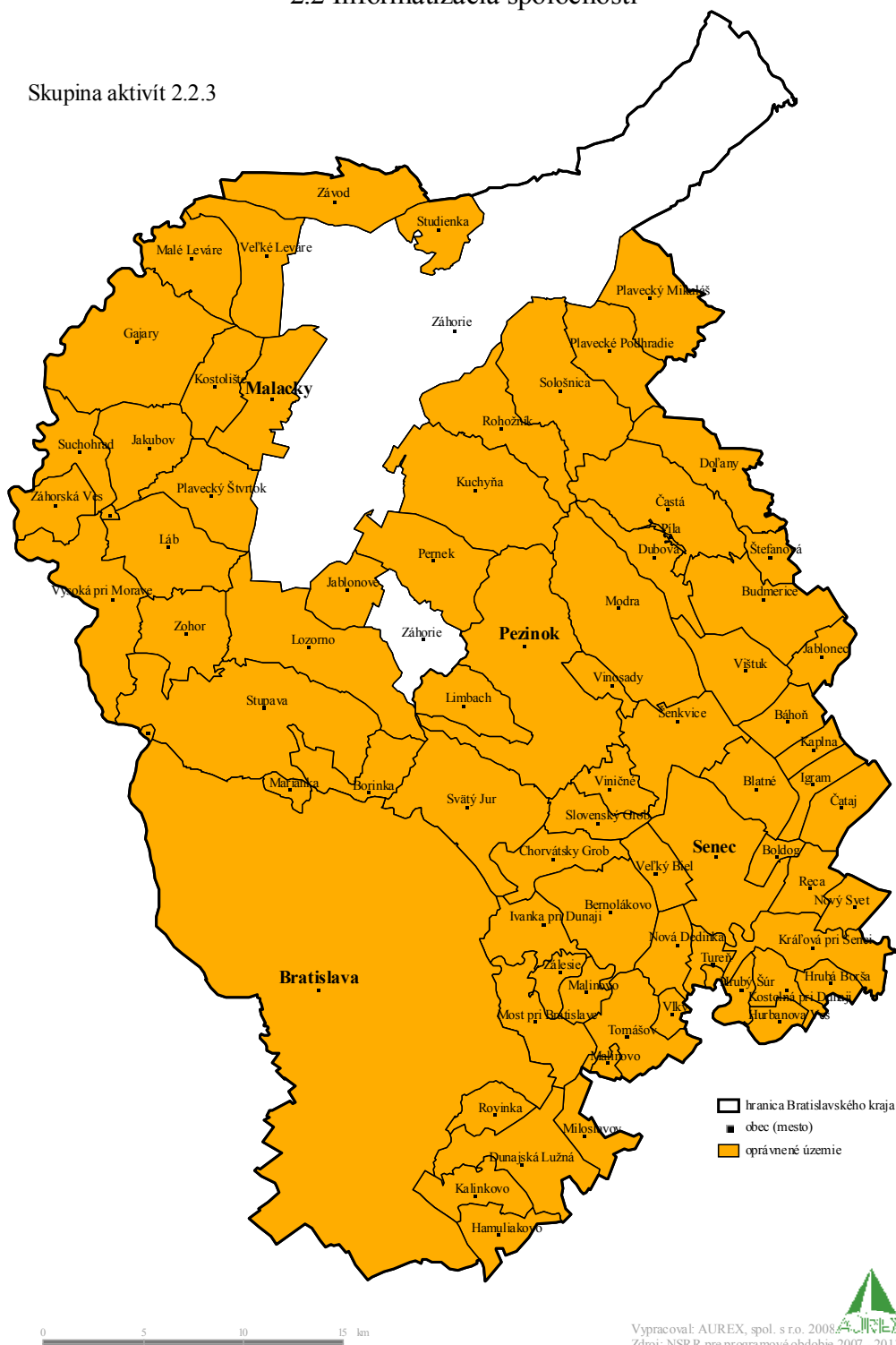
Skupina aktivít 2.2.2

Priestorový priemet územnej koncentrácie pre Opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti

Skupina aktivít 2.2.3

1.3 Póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

Tabuľka 2 Póly rastu v Bratislavskom kraji pre programové obdobie 2007 - 2013

INOVAČNÉ PÓLY RASTU	
<ul style="list-style-type: none"> • Bratislava • Malacky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pezinok • Senec
KOHÉZNE PÓLY RASTU	
<ul style="list-style-type: none"> • Stupava • Zohor • Svätý Jur • Bernolákovo • Ivanka pri Dunaji • Malinovo • Most pri Bratislave • Tomášov • Dunajská Lužná • Láb • Lozorno • Plavecký Štvrtok • Vysoká pri Morave • Báhoň • Budmerice • Častá 	<ul style="list-style-type: none"> • Modra • Slovenský Grob • Šenkvice • Vištuk • Kráľová pri Senci • Blatné • Nová Dedinka • Veľký Biel • Rohožník • Sološnica • Studienka • Veľké Leváre • Závod • Gajary • Jakubov • Kuchyňa • Záhorská Ves
OBCE V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ INOVAČNÝCH PÓLOV RASTU	
<ul style="list-style-type: none"> • Jablonové • Dubová • Jablonec • Limbach • Píla • Viničné • Vinosady • Boldog • Hrubý Šúr • Kostolná pri Dunaji • Tureň 	<ul style="list-style-type: none"> • Igram • Kaplna • Borinka • Marianka • Hamuliakovo • Chorvátsky Grob • Kalinkovo • Miloslavov • Rovinka • Vlky • Zálesie
OBCE, KTORÉ NIE SÚ PÓLMÍ RASTU	
<ul style="list-style-type: none"> • Záhorie • Malé Leváre • Plavecké Podhradie • Plavecký Mikuláš • Kostolište • Pernek • Suchohrad 	<ul style="list-style-type: none"> • Dolany • Štefanová • Hrubá Borša • Hurbanova Ves • Reca • Čataj • Nový Svet

Zdroj: NSRR pre programové obdobie 2007 – 2013²

² V súlade s rozhodnutím ministra výstavby a regionálneho rozvoja č.3/2007 zo 6. júna 2007